

U potrazi za ukusima planinske Crne Gore

GASTRO RUTA

Andrijevica, Berane, Gusinje, Petnjica, Plav i Rožaje

IMPRESUM

Vodič je sačinjen u okviru projekta „Lokalna kuhinja kao turistička ponuda prekograničnog regiona“ kog finansira Evropska Unija kroz Program prekogranične saradnje Crna Gora Albanija a kofinansira Ministarstva javne uprave Crne Gore. Projekat sprovodi Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije u partnerstvu sa Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore, dok su partneri u Albaniji Eco Partners i opština Puka.

Koordinator tima: Snežana Zečević

Tekst: Jelena Krivčević

Dizajn: Jovan Nikolić

Štampa: Art Grafika Nikšić

Tiraž: 2000 primjeraka

Godina: 2020.

DOBRO DOŠLI NA GASTRO RUTU GORSKA TRPEZA!

Vodimo vas putevima ukusa i mirisa tradicionalnih planinskih jela i proizvoda, kod porodica koje još uvijek čuvaju stare recepture prenešene sa koljena na koljeno, i koje će sa zadovoljstvom sa vama podijeliti umijeće pripreme ovih specijaliteta. Ova ruta povezuje opštine Andrijevica, Berane, Gusinje, Petnjica, Plav i Rožaje, i vodi vas kroz dva fantastična nacionalna parka Biogradska Gora i Prokletije. Specifični biodiverzitet ovog područja, i vješte ruke domaćica su dali pečat gastronomiji ovog kraja, u šta ćete se i sami uvjeriti.

Jela koja ćete probati kao i tipične planinske proizvode sa naših porodičnih gazdinstava nećete lako naći u ponudi u drugim krajevima Crne Gore. A mi vam preporučujemo da sve to isprobate na mjestu nastanka, gdje put nekog proizvoda možete svojim očima vidjeti – od pašnjaka, voćnjaka ili njive do trpeze. Potrudili smo se da za vas odaberemo porodice specifične po raznovrsnim proizvodima, kao i po lokaciji na kojoj se nalaze, kako biste tokom svog putovanja ne samo uživali u vrhunskoj hrani, već i vidjeli neke od najljepših pejzaža u Crnoj Gori. Ako ste sladokusac, ovu rutu možete preći kompletnu, a možete je kombinovati sa nekom drugom trasom kojom ste naumili da idete – Via Dinarica, panoramski putevi, ili bilo kojom drugom aktivnošću u ovoj zoni. Vodite računa da domaćinstva nisu isto što i restorani, i kod njih se morate najaviti, da bi domaćini isplanirali vaš boravak i uklopili ga sa svojim drugim obavezama. A ako vam je stalo da isprobate neka od tradicionalnih jela u nekom od naših hotela ili restorana, onda treba da znate da je jedan broj njih prošao obuke za pripremu tradicionalnih jela, i spisak tih restorana je na kraju ovog teksta.

A sada vas upoznajemo sa seoskim domaćinstvima koja sačinjavaju ovu rutu. I sa hotelima i restoranima koji nude tradicionalna planinska jela!

IMPLEMENTATOR PROJEKTA:

MNE-ALB
IPA CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMME
MONTENEGRO-ALBANIA 2014-2020

MINISTARSTVO JAVNE
UPRAVE CG

PARTNERI NA PROJEKTU:

RIVERLIM.COM

Domaćinstvo Babović

Babovići žive u živopisnom selu Konjuhe koje, kao i mnoga druga podkomovska sela andrijevičkog kraja, plijene svojom ljepotom. Babovići se bave poljoprivrednom proizvodnjom, i skoro svu hranu proizvode na svom imanju. Oni imaju sertifikovano organsko voće, a u radovima na imanju učestvuje cijela porodica. Vaša domaćica Ivana će, dok se smjestite i popijete čašicu domaće šljivice (već znate, to je znak dobrodošlice u ovim krajevima, i to se ne odbija) iznijeti kačamak. I to pripremljen od kukuruza sa njihovog imanja, samljevenog na tradicionalan način u seoskom mlinu – vodenici (a mogu vas odvesti do mlina da vidite o čemu pričamo). Ivana je majstor za mnoga jela, prosto joj to ide od ruke. Kao što joj od ruke ide razvlačenje kora za pitu, za šta je potrebna posebna vještina. A kada za fil upotrijebi livadsko zelje, kojeg ovdje ima puno, u kombinaciji sa domaćim sirom onda je kvalitet zagarantovan. Ovaj kraj obiluje šumskim plodovima i ljekovitim biljem, pa Ivana ne propusti nijednu sezonu da sa svojom djecom, koja su joj inače podrška u svakodnevnim poslovima, ne pođe do livada ispod Komova i ne nabere dosta borovnica, kupina, zove, drijena, šipurka i raznih vrsta čajeva koji rastu ovdje. Jer, sve je to priroda dala sama, a to je najzdravije!

SELO KONJUHE

Koordinate: 8FJXMQW2+G5

Telefon: +382 69 479 370

E-mail: milenababovicoo@gmail.com

SELO KRALJE

Koordinate: 8FJXPQP3+PC

Telefon: +382 69 547 252

E-mail: igorcirovic@gmail.com

Domaćinstvo Ćirović

Porodica Ćirović živi u selu Kralje, koje se nalazi uz put koji od Andrijevice krivuda ka Trešnjeviku. Ovo je veoma živopisan kraj, a tako je i na imanju Ćirovića i njihovoj “Kraljskoj kolibi”, objektu koji su izgradili za pružanje turističkih usluga. Ovdje će vas dočekati tri generacije, svako od njih zadužen da vam obezbijedi ugodan boravak na selu. Na njihovom imanju je “sve pod konac”, a ukoliko je lijepo vrijeme hranu će vam poslužiti vani ispod nadstrešnice koju su napravili da bi gosti istinski uživali, i u hrani i u okruženju. Ukoliko pak vremenske prilike ne pođu za rukom, nemojte brinuti, imaju lijepo opremljen prostor u svojoj kolibi pa nećete ostati uskraćeni za ovo iskustvo. U svakom slučaju, trpeza će biti prepuna raznih đakonija za koje je zadužena vrijedna domaćica Nevenka – pite, pogače, salate, domaći sokovi i još mnogo toga od sastojaka sa njihovog imanja. A to je nešto što njihovi gosti posebno pamte i zbog čega se rado vraćaju. U ponudi imaju i usluge smještaja, pa ako ne možete na put punog stomaka, eto prilike da odmorite u “Kraljskoj kolibi”.

Domaćinstvo Božović

Već znate da su obronci planine Bjelasice izuzetno bogati ljekovitim biljem i šumskim plodovima, a u selu Glavaca ćete naći porodicu Božović koja se već duži niz godina bavi sakupljanjem i preradom ljekovitog bilja. Uzgajaju oni i voće i povrće, ali ništa vas neće okrijepiti posle šetnje i obilaska bjelasičkih jezera kao šolja planinskog čaja. I ne samo da ćete uživati u tim specifičnim aromama, već će vam Nada i Jelena otkriti mnoge tajne ljekovitog bilja. Ovo se bilje u našim krajevima vjekovima koristilo za liječenje raznih boljki, kada moderne medicine nije bilo ni u naznakama. To su nasljeđe Božovići sačuvali, i precizno znaju da vam ispričaju koja se biljka nekada za koju boljku koristila. A biće vam zadovoljstvo i da prošetate sa njima po obližnjim livadama i naberete majčine dušice, kantariona, vrani-love trave, koprive. Nada odlično kuva, to su nam rekli njihovi gosti, pravi je majstor za pripremu tradicionalnih jela. A ako vas kojim slučajem interesuje kako se nekada davno prela vuna, Nada će vam pokazati na mašini za pređenje. Ovo domaćinstvo nudi i smještaj, sigurni smo da ćete na ovom mjestu naći svoj mir, jer ne zove se “Mirna luka” bez razloga.

SELO GLAVACA

Koordinate: 8FJXVQMF+3P

Telefon: +382 68 027 556

E-mail: jelenabozovic85@yahoo.com

Domaćinstvo Božović

Porodica Božović živi u selu Glavaca, a tokom ljeta borave na katunu Plavac na planini Bjelasici. Ovdje ćete se upoznati sa onim najautentičnijem u planinskim krajevima Crne Gore, u smislu arhitekture, običaja, načina života. Iako sve prosto i jednostavno, na posjetioce ostavlja jak utisak jer se nigdje drugo ne može doživjeti ovakvo iskustvo. Ugostiće vas domaćica Vesna sa četvoro djece. Njihova pretežna djelatnost je stočarstvo i proizvode sir izuzetnog kvaliteta! A o načinu proizvodnje sira, i stočarstvu u ovim krajevima uopšte, sa zadovoljstvom će vam pričati Radan, Vesnin stariji sin, student završne godine fakulteta veterine koji svako slobodno vrijeme koristi da posjeti porodicu i pomogne oko poslova kojih na selu ima mnogo. Kada dođete kod Božovića vidjećete koliko su vrijedni, na njihovom imanju ima stalno nešto da se radi i svi su angažovani. Pored prerađivanja mlijeka, Vesna se dobro snalazi i u preradi voća i povrća. Kod njih ćete imati priliku da probate razne vrste džemova, sokova koje pravi od šumskog voća kojeg ovdje ima mnogo ili od voća koje oni uzgajaju na imanju u selu. A gostima se sviđaju i razne salate i turšije koje sprema po starim recepturama i to od povrća iz svoje bašte. Ukoliko budete voljni, u selu kod Božovića možete prenoćiti jer pored degustacije hrane u ponudi imaju i usluge smještaja.

KATUN KULJAPIĆA POTOK

Koordinate: 8FJXWP3R+5M

Telefon: +382 67 823 626

E-mail: bozovicradan@gmail.com

KATUN MOKRI DO - CMILJEVICA

Koordinate: 8GJ2Q2XR+G2

Telefon: +382 68 837 335

Domaćinstvo Bučković

Porodica Bučković inače živi u selu Dapsiće kod Berana, ali su jedna od rijetkih porodica koje i dalje čuvaju tradiciju odlaska na katun, pa svako ljeto provedu na Cmiljevici, u katunu Mokri Do, gdje inače izdižu svi mještani Dapsića, kako je to uredilo običajno pravo i tradicija ovih krajeva. Turizam na katunu je prava rijetkost, i Marica i njen suprug su među prvim porodicama koje su pionirski krenule u ove vode, za primjer ostalima. Ovdje nećete naći nikakav luksuz, sve je starinsko, jednostavno i prosto, jer tako diktiraju uslovi, a i tradicija. Katuni su pravi dragulj Crne Gore, i velika bi šteta bila ne običi ih. I hrana na katunu je posebna – sve sami domaći proizvodi, jednostavni obroci, ali prepuni ukusa i ljepote. Uživajte u toplom, domaćem hljebu ili priganicama, uz kvalitetan planinski sir i skorup, i neće vam trebati ništa više. Mada će se Marica postarati da vam trpeza ne bude toliko jednostavna – probali smo i znamo! Kod porodice Bučković ste na idealnom mjestu da istražite Cmiljevicu, planinu koja se nalazi tačno između Hajle i Mokre. Na katunskom ste putu, možete ga istraživati biciklom ili pješke, a Marica i njen muž vam mogu pomoći da nađete konja, pa možete i jahati.

SELO ŠTITARI

Koordinate: 8FJXWRQM+Q5

Telefon: +382 68 863 365

E-mail: corovicdalibor555@gmail.com

Domaćinstvo Ćorović

Domaćinstvo Ćorovića je smješteno u selu Štitari, koje se nalazi između Berana i Bijelog Polja. Oni su tradicionalna, gostoprimna porodica i vrijedni ljudi. U ovo domaćinstvo vas prvenstveno vodimo da isprobate njihov med, i to organski! Pčelarstvom se nije lako baviti, a pogotovo organskim. Ima puno posla, ali kada upoznate Ćoroviće biće vam jasno kako to uspijevaju. Dalibor je mlad momak, student završne godine medicinskog fakulteta, ali i pored mnogo obaveza na fakultetu bio je uporan i odlučan da se bavi pčelarstvom pa svako slobodno vrijeme koristi da skokne do Štitara, obiđe pčele i pomogne roditeljima oko drugih seoskih poslova. Ovdje ćete upoznati i Daliborovog oca Raja, i odmah će vam biti jasno od koga je Dalibor naslijedio sve ove dobre osobine. Dobro poznaje istoriju ovog kraja pa će sa vama podijeliti priče koje će vam približiti kulturu i tradiciju ovog kraja. Pored pčelarstva, Ćorovići se bave i biljnom proizvodnjom i praktično na svom imanju uzgajaju sve, i sve je visokog kvaliteta. I biće vam jasno da je, pored vještih ruku domaćice, za odličnu hranu koju pripremaju, zaslužan i ovaj faktor.

Domaćinstvo Guberinić

Porodica Guberinić živi u selu Budimlja u zimskom periodu, a od maja do oktobra kompletno domaćinstvo se seli u katun Mušino brdo koje se nalazi iznad poznatog ski centra Lokve. U domaćinstvu žive tri generacije a prioriteta djelatnost ovog domaćinstva je proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda, prvenstveno sira koji se proizvodi na tradicionalan način. Pored ovoga, domaćinstvo se bavi i proizvodnjom voća i povrća. Kod Guberinića ćete probati razne vrste sokova i džemova, a ukoliko ih posjetite u pravo vrijeme možete učestvovati u pripremi zimnice i drugih specijaliteta. Domaćica Darka će sa vama podijeliti neke kulinarske tajne, pokazaće vam i kako pravi sir. Do planinskog vrha Cmiljevica možete stići šumskim putem, a na vama je da odlučite hoćete li pješačiti ili ćete se oprobati u vožnji bicikla. Ovdje možete ostati i duže jer Guberinići nude i usluge smještaja.

KATUN LOKVE

Koordinate: 8GJ2R2FF+QW

Telefon: +382 68 361 667

E-mail: dragisaguberinic@gmail.com

Domaćinstvo Delević

Porodica Delević živi u selu Buče. Dočekaće vas vrijedni domaćini Sanja i Miloš sa svojom djecom. Čim zakoračite na njihovo imanje biće vam jasno koliko su posvećeni poljoprivredi i koliko su vrijedni. Rado će vas provesti kroz imanje i pokazati šta su sve zasadili. Shvatićete da proizvode baš sve, a za vas će pripremiti jela od ovih proizvoda visokog kvaliteta. Delevići uzgajaju razno povrće, ali imaju i velike voćnjake u kojima uzgajaju jabuke, kruške, šljive, maline koje prerađuju u rakiju, džemove, slatko, sokove, likere. Bave se i pčelarstvom, proizvode kvalitetan med, a Sanja pravi i razne meleme na bazi pčelinjih proizvoda. Probaćete i njene medenjake ukrašene sa puno mašte, a sigurno je da ni na trpezi koju pripremi Sanja neće faliti kreativnosti. Na ovom imanju ćete vidjeti i razne vrste živine, a u dvorištu će vas sačekati paun, prava rijetkost u današnje vrijeme. Sve u svemu, ovo domaćinstvo proizvodi i uzgaja praktično sve što je moguće u planinskim krajevima, ni vi nećete moći sve da prebrojite.

SELO BUČE

Koordinate: 8FJXRRGQ+HJ

Telefon: +382 68 872 082

E-mail: bsm.kozmetika@gmail.com

Domaćinstvo Kljajić

Domaćinstvo Kljajića je smješteno u selu Lubnice, jednom od, kako kažu, “gornjih sela”. Za ljude iz ovih krajeva kažu da su izuzetno vrijedni, a takvu su i vaši domaćini – Maja i Milan. Ali ne samo oni već i njihovo četvoro djece koji najviše tokom ljeta, kada nemaju puno obaveza oko škole, rado pomažu roditeljima – i da dočekaju goste a i da im pomognu oko poljoprivrednih poslova. Kljajići uzgajaju mnoge vrste voća i povrća, bave se organskim pčelarstvom, a Milan je naslijedio umijeće od svog oca, pa se bavi i izradom košnica za pčele. O kvalitetu usluga koje nude govore mnoga priznanja i pohvale koje su dobili, kako sa zvaničnih državnih adresa tako i od zadovoljnih gostiju, a nije ni čudo kada Kljajići gledaju goste kao članove porodice. Maja se veoma dobro snalazi u kuhinji, za nju ne postoji situacija u kojoj se neće snaći. Naravno, očekujemo da se najavite ukoliko planirate da svratite na ručak kako bi domaćini imali dovoljno vremena da sve pripreme ali i u suprotnom snaći će se jer je bašta odmah pored kuće i brzo će pribaviti sve što je potrebno. Ne vjerujemo da ćete propustiti medovaču koju prave Kljajići, a ni kolač od malina koje oni uzgajaju.

SELO LUBNICE

Koordinate: 8FJXVQ57+2P

Telefon: +382 69 738 692

E-mail: martin-kljajic@hotmail.com

Domaćinstvo Merdović

Merdovići se nalaze u selu Kurikuće, još jednom od “gornjih sela”. Dočekaće vas Milena i Mirko i njihovo četvoro djece, u kući koju su preuredili za boravak turista. Mirko dobro poznaje Bjelasicu, ranije su tamo sa stokom izdizali na katun, u tim prostranstvima pronalazi svoj mir, pa često svojim gostima organizuje šetnju do bjelasičkih jezera i vrhova, uvijek raspoložen da im ispriča zanimljive priče i anegdote ovog kraja i kako se nekada živjelo i radilo u selima. Neće vam biti lako da odlučite hoćete li još neko vrijeme ostati na Bjelasici i uživati u prostranstvima i vidicima ili ćete požuriti nazad u selo gdje vas čeka raznovrsna trpeza koju je pripremila Milena. Gosti imaju samo riječi hvale za njene kulinarske vještine i specijalitete, a sigurni smo da ćete i vi ponijeti pozitivne utiske iz ovog malog sela. U ovom domaćinstvu možete i prenoćiti. Temperatura vazduha u ovim krajevima nije visoka čak ni tokom ljetnjih mjeseci, ali ponekad “zna dobro da ugrije”. E, u tom slučaju je važno da znate da je ovo kamena kuća, pa ćete se u njoj osjećati prijatno čak i kada je vani vruće.

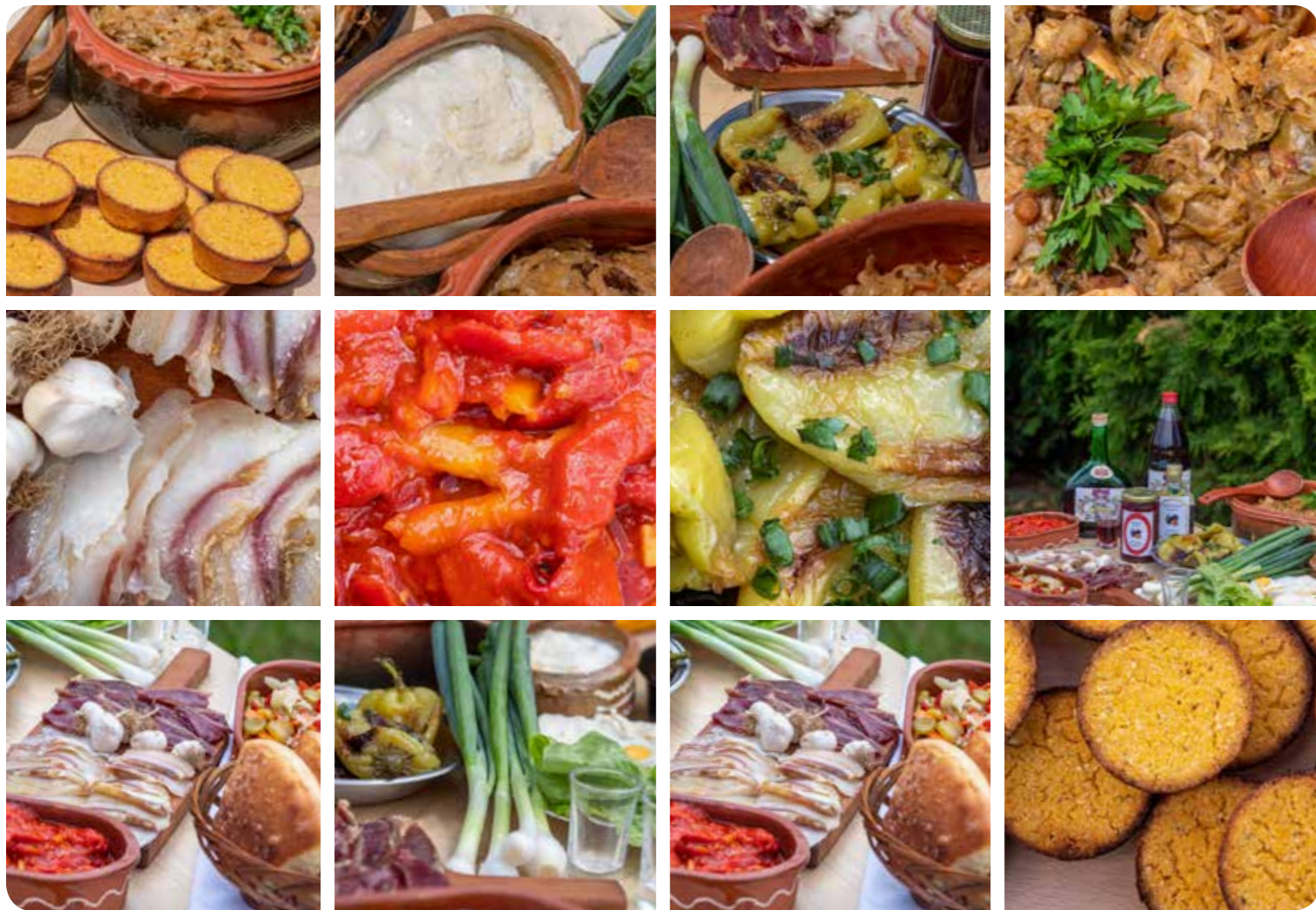

SELO KURIKUĆE

Koordinate: 8FJXVPHW+FF

Telefon: +382 67 836 003

E-mail: mmmerdovic@gmail.com

KATUN RAKOVIĆA - BJELASICA

Koordinate: 8FJXVMRP+24

Telefon: +382 68 050 263

E-mail: rakovic.stevo@gmail.com

Domaćinstvo Raković

Rakovići žive u selu Lužac, nadomak Berana. Ljetnje mjesecе provode na katunu Raković na Bjelasici, u samom srcu Nacionalnog parka Biogradska gora. Stefan je nadzornik, odnosno rendžer u Nacionalnom parku a Sanja je bibliotekarka u osnovnoj školi u Beranama. Svoje slobodno vrijeme provode na katunu sa svoje troje djece. Rakovići su vrijedna porodica koja se prvenstveno bavi voćarstvom, ali i imaju i svoju baštu za potrebe svoje porodice kao i svojih gostiju. Na meniju možete naći tradicionalna jela koja će vam pripremiti Sanja od proizvoda iz svoje bašte, i uz nju možete brzo naučiti i kako se pripremaju ova jela, obzirom da ima iskustva u podučavanju. Budite sigurni da će vam planinski vazduh otvoriti apetit i da će vam prijati planinska hrana. U međuvremenu, njihova djeca će vam rado pokazati raskošnu ljepotu Bjelasice kao i aktivnosti kojima se bave na katunu. A kada sunce zađe nastaje čarolija. Možete čuti lavež pasa u daljini, zvono ovaca ili krava. Punog stomaka ćete zaspati i odmoriti se kao nikada u životu.

KATUN KALUDARSKKE KAPE
Koordinate: 8FJXQX5R+7P
Telefon: +382 69 285 304

Domaćinstvo Ralević

Ralevići su čuvena stočarska familija u još čuvenijem katunu Kaludarske kape. A ovaj katun je čuven po tome što i dan danas, kada je katuna i porodica u njima sve manje i manje, ovdje dolazi 10 porodica, pa je ovo i najmnogoljudniji katun, i katun sa najviše stoke. Ako se ovdje nađete u smiraj dana, kada stoka dolazi sa ispaše, nećete moći da vjerujete kada vidite nepreglednu kolonu krava i ovaca kako polako i smireno stiže nazad u katun. A kada znate da ima i krava i ovaca koje se napasaju na netaknutim planinskim pašnjacima, onda sasvim sigurno možete znati da je sir ovdje bez konkurencije! U to ćete se uvjeriti kod Ralevića, kod domaćice i planinke Bilje, najmlađe žene u ovom katunu. Biljini gosti su uvijek zadovoljni, što fenomenalnim, tradicionalnim gostoprimstvom, što njenom kuhinjom. Gladni nećete otići, nepisano je pravilo da iz katuna nikad niko ne ode gladan. Ovaj katun je idealno mjesto za istraživanje Katunskoga puta, ako se popnete malo iznad katuna, ukazaće vam se pogled koji ste rijetko gledali. Sa jedne strane je Kosovo, a sa druge Crna Gora, a svi predjeli koje vidite oduzimaju dah. Možete obići susjedne katune i upoznati jedan sasvim drugi svijet od onog koji se vidi u nižim krajevima.

Domaćinstvo Tijanić

Porodica Tijanić živi u selu Skakavac, nadomak Berana. Tek odnedavno su počeli da se bave seoskim turizmom, dakle novajlije, ali sasvim sigurno imaju iskustva u dočekivanju gostiju, okupljaju kod sebe široku familiju sa svih strana i svi vole kod njih da dođu. Proizvode sve što mogu na svom imanju, i voće i povrće i krompir i kukuruz, a imaju i krave pa prave i svoj sir. Prvi su u ovom selu koji su krenuli da se bave seoskim turizmom, i prava je to sreća jer selo Skakavac ima šta da ponudi. Ovdje ćete naći nedavno adaptirani stari mlin koji možete obići, a neposredno blizu mlina i čudesni vodopad po kom je selo i dobilo ime. Voda koja pravi ovaj vodopad izvire iz pećine, i u toj zoni se nalaze tri pećine koji su naši speleolozi ispitali i evidentirali. Iznad sela se nalaze zidine srednjevjekovnog grada Bihor, koji na žalost nije spreman za turističke posjete, ali ako vas zanima kako izgleda slobodno možete da ga obidete. I naravno, u blizini sela se nalazi i nedavno obnovljeni manastir Uroševica zanimljiv i po tome što se do njega samo pješke može doći. Domaćini vam mogu praviti društvo i pokazati sve što je vrijedno vidjeti u ovom atraktivnom i živopisnom selu.

SELO SKAKAVAC

Koordinate: 8FJXWV68+FG

Telefon: +382 69 500 836

Domaćinstvo Šekularac

Domaćinstvo Šekularac će vam pružiti malo drugačije iskustvo u odnosu na ona domaćinstva koja su smještena u selima. Nema sumnje, i ovdje se radi o seoskom domaćinstvu, ali oni će vas dočekati malo višoj, na katunu u planini, na samom ulazu u Nacionalni park Biogradska gora. Znači već šta su katuni i znate da stočari u njima borave sa stokom od proljeća do jeseni kako bi obezbijedili kvalitetnu ispašu za stoku. Takav slučaj je i sa porodicom Šekularac, oni svake godine sa stokom izdižu u katun Suvodo. Bave se proizvodnjom voća, povrća, mliječnih proizvoda, meda a za pripremu hrane koriste sastojke koje sami proizvedu. Mi ne sumnjamo, a sigurni smo nećete ni vi, da je hrana proizvedena na ovoj nadmorskoj visini visokog kvaliteta. Isto kao ljekovito i aromatično bilje i šumsko voće kojeg ovdje ima u izobilju i od kojeg ovi domaćini prave sokove, džemove, slatko. Danka će biti vaš vodič ukoliko budete zainteresovani da istražite ove predjele, a sigurni smo da ćete njima biti oduševljeni, jer sa razlogom pripadaju Nacionalnom parku Biogradska gora. A ukoliko biste da osjetite djelić atmosfere u katunu, najbolje je da se tu nađete kada brojna stoka dolazi sa ispaše – tada je prilično živo u katunu, a možete biti i od pomoći da se stoka napoji, pomuže, pripremi sir. Posle toga nastupa nevjerojatna tišina i najsladi snovi, kao nigdje drugo.

KATUN SUVODO - BJELASICA

Koordinate: 8FJXVPQ4+65

Telefon: +382 68 225 392

E-mail: danka.sekularac89@gmail.com

Domaćinstvo Bojović

Porodica Bojović živi u selu Grnčar, nedaleko od graničnog prelaza između Crne Gore i Albanije. Ali, nemojte pomisliti da ovdje ima mnogo gužve i saobraćaja, ništa ovdje neće pokvariti mir i tišinu. Okolina mami svojom ljepotom, i u to nema sumnje jer ovo mjesto okružuju vijenci zadivljujućih Prokletija, a sa imanja Bojovića se pruža pogled na rijeku Grnčar. Njen vodotok opadne tokom ljetnjih mjeseci, pa se nekada može i pregačiti do druge strane obale. Upravo tamo se nalaze plodna i velika imanja koja obrađuju Bojovići – oni su veliki poljoprivrednici, i tu se mogu naći nepregledni zasadi šargarepe, kupusa, krompira i drugog povrća. A bave se i voćarstvom, najzastupljenija je malina od koje pripremaju sok, slatko i džem. Domaćica Tanja je vješta u pripremi tradicionalnih jela ovog kraja. A posle slanih gurmanluka, naša sugestija je da isprobate slatko od šargarepe! Nećete ga nigdje drugo naći, zato nemojte propustiti da probate. Osim hrane, ovo domaćinstvo nudi i usluge smještaja, pa se ovdje možete zadržati i istražiti cijelu oblast.

SELO GRNČAR

Koordinate: 8FJXHQM+2C

Telefon: +382 67 827 908

E-mail: nemanjabojovic26@gmail.com

SELO BOR

Koordinate: 8GJ2W2XF+55

Telefon: +382 69 523 965

E-mail: adrovic.ago@gmail.com

Domaćinstvo Adrović

Porodica Adrović je jedna od rijetkih mladih porodica koja je odlučila da svoj život veže za selo. I nisu se pokajali! Bave se stočarstvom, a Almir je odlučio da se bavi i preradom i to na tradicionalan način, pa ćete u ovom domaćinstva moći da isprobate govedu pršutu i ovčiju stelju, pripremljene onako kako su se vjekovima u ovim krajevima pripremali. Koliko su to kvalitetni proizvodi govori i činjenica da su i pršuta i stelja dobili geografsku oznaku porijekla i uvršteni u nacionalne šeme kvaliteta, a Almir je u tom procesu aktivno učestvovao i na čelu je udruženja koje okuplja srodne proizvođače. Adrovići žive u selu Bor, sa svoje četvoro djece, i svi su aktivni na imanju. A kao i na svakom imanju na selu, ne bave se samo jednom poljoprivrednom aktivnošću, već uzgajaju sve što mogu za svoje potrebe i za potrebe svojih gostiju. Almirova supruga Ajsela je odlična kuvarica, pa će vam spremiti razna tradicionalna jela od njihovih proizvoda, bilo vegetarijanska, bilo ona sa mesom, za svakog će se ponešto naći. Odavde možete da istražujete zonu Bihora, pješke ili na biciklu, a ako se stacionirate u domaćinstvu Ajdarpašića, do Adrovića možete napraviti izlet i doći na ručak ili na večeru.

Domaćinstvo Ajdarpašić

Tufo i Bisa Ajdarpašić su u selu Vrševo, teritorija opštine Petnjica. Tufo je pčelar, a svako ko se bavi pčelama ima i voćnjak, to uvijek ide zajedno. Ako kod njih dođete na jesen, imaćete šta da berete, a med na ovoj nadmorskoj visini je pravi planinski, pun arome i kvalitetan, jer je ispaša za pčele kvalitetna. Put do Vrševa će vam možda izgledati komplikovano, ali ne odustajte, jer kad se popnete i stignete, bićete na vrhu brda, a pogled odavde je veličanstven. Dočekaće vas uvijek nasmijana Bisa, zadihana iz kuhinje, gdje je mukotrpno radila da vas kako običaj nalaže dočeka sa raznim delicijama i starinskim jelima koja savršeno sprema. Kuća je stara, nedavno adaptirana, a ispod kuće terasa, natkrivena ali sa svih strana otvorena, da bi, dok uživate u Bisinim specijalitetima, mogli istovremeno da uživate i u savršenom pogledu. Ovo je domaćinstvo svega par kilometara udaljeno od panoramskog puta Kruna Crne Gore, i par kilometara od biciklističke staze TT3. U neposrednoj blizini je i arheološko nalazište Torine, možete pješke da ga obiđete. U okolini su i katuni, jer je ovo selo dovoljno visoko da mu ni katuni nisu daleko. Ovo je i prvo domaćinstvo koje je u Petnjici počelo da se bavi seoskim turizmom. Kod njih možete i da spavate, jer nude i smještaj, pa se ovdje možete stacionirati i obići druga sela u ovoj opštini, Bratimin vir – čarobni kutak sakriven od ljudskog oka.

SELO VRŠEVO

Koordinate: 8FJXWXQ4+PP

Telefon: +382 67 451 816

E-mail: tufoajdarasic@gmail.com

SELO BUDEVICE

Koordinate: 8FJXHW73+CX

Telefon: +382 67 442 003

E-mail: fahid.f@hotmail.com

Domaćinstvo Feratović

Imanje porodice Feratović se nalazi u selu Budovice odakle se pruža prelijep pogled na Plavsko jezero. Šefkija, najstariji član ovog domaćinstva, je po struci agronom pa otuda posebna privrženost prema poljoprivredi. Feratovići se uglavnom bave voćarstvom, uzgajaju razne vrste voća i nastoje da sačuvaju autohtone sorte. Uvjerićete se sa kojom posvećenošću rade na tome dok sa Šefkijom prolazite kroz imanje – zaustaviće se pored svake vrste i ispričati vam nešto zanimljivo o njoj! A vi ćete sve to upijati, baš kao i njegovi studenti u vrijeme kada je radio kao profesor. Ovdje ćete naći i neke neobične vrste – žute maline i stubaste jabuke, jagode koje zriju do kasne jeseni! A od svega ovoga domaćica Selvija pravi džemove, sokove, slatko, kompote. U tome joj pomažu i ostali članovi porodice, koji će biti tu da vas ugoste i posluže tradicionalnim jelima ovog kraja. Bez sumnje, uživaćete u ukusu i ambijentu sa pogledom na Plavsko jezero, a kod Feratovića možete i prenoćiti. Ako ste u dobroj formi možete prošetati ili biciklom proći neke od obilježenih staza u blizini.

Domaćinstvo Jokić

Porodicu Jokić ćete naći u katunu na Čakoru. Oni žive na Murini, a u proljeće sa stokom izdižu na katun i tamo ostaju do jeseni. Jokići su veliki poljoprivrednici i njihova primarna djelatnost je stočarstvo. Oko stoke je potrebno puno rada, pogotovo kada ima puno grla, kao što je slučaj kod Jokića, ali ovi ljudi imaju veliku snagu i sve uspijevaju da završe na vrijeme. Možda ih je život naučio tome.

Vaša domaćica je Gordana i ona će se pobrinuti da isprobate jela koja se pripremaju u ovom kraju i prave planinske specijalitete kakav je jardum. Ali, budite oprezni jer kako kažu “jardum nije za one sa svilenim stomakom”. Ukus krompira koji raste na ovoj nadmorskoj visini, ali i drugog povrća koje Gordana uzgaja u bašti u katunu je savršen. Još u kombinaciji sa domaćim sirom – pun pogodak! Ovdje rastu borovnice – ima ih u izobilju u obližnjim borovnjacima. Gordana svaki slobodan trenutak koristi da ide u berbu pa ako se nađete kod Jokića u pravo vrijeme, možete joj praviti društvo. Ona priprema sok od borovnice, odličnog je ukusa! Nama se čini da smo takav sok probali samo ovdje. Možda je do borovnica? Ili do recepta? Ispitajte sami.

VUJOV KATUN - ČAKOR

Koordinate: 8GJ2M2F4+36

Telefon: +382 69 539 384

Domaćinstvo Redžematović

Redžematovići žive u Plavu, ali u proljeće sa stokom izdižu u katun Bajrovića gdje ostaju do kasne jeseni. Put do katuna je uglavnom dobar, i relativno se brzo stiže od Plava. Mada, sigurno se ne bi bunili ni da vožnja traje duže jer su predjeli kroz koje se prolazi na putu do katuna zaista bajkoviti, baš kao i sam katun i Hridsko jezero koje se nalazi na 3 km od katuna. Kod Redžematovića se možete uputiti sa namjerom da degustirate tradicionalna jela, ali je ova lokacija zgodna i za one koji prolaze stazu "Vrhovi Balkana" ili voze biciklo pa tu mogu dobiti uslugu smještaja i hrane. Vaša domaćica je Ermina, jedna vrijedna žena vedrog duha. U katunu uvijek ima posla – treba raditi oko stoke, usiriti mlijeko, raditi u bašti, i još mnogo šta ali kod Ermine nikada nećete primijetiti umor, prosto uživa u onome što radi. Tako uživa i u pripremi hrane za svoje goste. Sve je ukusno, a mora i biti jer jela priprema od kvalitetnih sastojaka koje proizvode na svom imanju, a kao začini dođu svjež planinski vazduh i ambijent u kojem degustirate hranu. Njihovi gosti uživaju da beru ljekovito bilje, pečurke i druge šumske plodove koji rastu u blizini imanja. Borovnica ima u izobilju, pa ako se nađete kod Redžematovića u pravo vrijeme i uberete borovnice, Ermini će biti zadovoljstvo da baš od tih borovnica pripremi kolač. I ne samo kolač, već i akšijaš! Nećemo vam otkriti o kojem jelu se radi, to ćemo prepustiti vama.

KATUN BAJROVIĆA

Koordinate: 8GJ2H2WJ+X8

Telefon: +382 69 584 730

E-mail: alenredz98@gmail.com

SELO GRAHOVAČA

Koordinate: 8GJ2V5H5+QQ

Telefon: +382 69 233 789

Domaćinstvo Hadžić

Desetak kilometara od magistralnog puta koji prolazi kroz Rožaje je razdaljina koju treba da pređete da biste stigli do domaćinstva Hadžića – mjesta zvanog Sastanci u naselju Grahovača. Nemojte da vam ovih desetak kilometara bude predaleko, jer nije, i pokajaćete se ako ne dođete. Ovo je bajkovito gazdinstvo, lijepo uređeno, i tu ćete zateći tri generacije Hadžića. Svako od njih ima svoju ulogu i svoje obaveze u ovom gazdinstvu, ali vas zanimaju obaveze koje su dužnost najstarije ukućanke – Elmaze! Dok razgovara sa vama ona je već napravila pitu, ne znate kad i kako, ali je priprema tradicionalnih jela njoj svakodnevna obaveza, i kad ona kuva to sve izgleda tako lako, a nije lako i teško je to reprodukovati. Vedra i uvijek nasmijana, lijepo će vas dočekati, a pomoći će joj i sin i snaha i kćerka, jer kod njih svako učestvuje u dočekivanju gostiju. Ambijent je lijep, daleko ste od svake gužve i galame, a mogućnosti za šetnju brojne. Kod Hadžića može i da se spava, pa vam ovo domaćinstva toplo preporučujemo kao bazu odakle možete da istražujete Rožaje.

Uz vodič za gastro rutu vam predstavljamo i hotele i restorane na ovoj teritoriji koji u svojoj punudi imaju i tradicionalna planiska jela. Ovi su hoteli i restorani dostupniji nego seoska domaćinstva, pa ako nemate mnogo vremena dok prolazite kroz ovu regiju, a rado biste isprobali neki od naših starinskih specijaliteta, onda vam preporučujemo neki od ovih objekata. Kada odaberete gdje ćete, zatražite od konobara specijalni jelovnik Gorska trpeza, i vidite šta se nudi i šta je u sezoni. I naravno, uživajte!

HOTEL KOMOVI

PQMR+HX Andrijevića
+382 (0) 69 470 769
hotelkomovi@gmail.com
www.hotelkomovi.com

OKA I PO

QWCV+H9 Berane
+382 (0) 69 047 834
lucplus@t-com.me
www.okaipo.com

RESTORAN SKRIVENA

R2HG+CJ Berane
+382 (0) 68 630 713
rezervacije@skrivena.me
www.skrivena.me

RESTORAN DVA JELENA

RVWF+JV Berane
+382 (0) 68 524 216

RESTORAN NAPOLIS

HR9M+HW Gusinje
+382 (0) 69 896 317

KATUN MAJA KARANFIL

GQCP+PP Gusinje
+382 (0) 67 623 634
majakaranfil@grebaje.com
www.majakaranfil.grebaje.com

RESTORAN GRLJA

GRFR+6R Gusinje
+382 (0) 69 239 593

RESTORAN LAKE VIEWS

JW4J+85 Plav
+382 (0) 68 064 964
amphotel19@gmail.com

KULA DAMJANOVA

HWQH+4P Plav
+382 (0) 67 638 311
kuladamjanova@yahoo.com
www.kuladamjanova.com

RESTORAN DRUGA KUĆA

R5V9+4C Rožaje
+382 (0) 67 400 140

CRNAGORA

www.montegastro.me